

HETEROSEKSÜEL NEDİR? HETEROSEKSÜELLİK NE ANLAMA GELİR?

Yunanca 'hetero' ve Latince 'sex' kelimelerinden oluşan heteroseksüel terimi, karşı cinsiyete duygusal ve cinsel çekim hisseden kişileri ifade eder.

Heteroseksüel Nedir?

Heteroseksüel veya karşıcinsel, karşı cinsiyete duygusal ve cinsel çekim hisseden kadın veya erkekleri ifade eder. Kısaca hetero olarak da kullanılır. Cinsel açıdan kadınlara ilgi duyan erkeklere heteroseksüel erkek, erkeklere ilgi duyan kadınlara ise heteroseksüel kadın denir. İngilizcede "düz" anlamına gelen ve günlük dilde heteroseksüelleri ifade etmek için kullanılan straight kelimesi ise Türkçede gayriresmî olarak düz veya düzcinsel şeklinde karşılık bulmuştur.

Heteroseksüellik, toplumda baskın ve içseldir.

Heteroseksüellik, toplumun ve insanlığın varlığını sürdürebilmesi için temel bir öneme sahiptir. İki cinsiyet arasındaki biyolojik farklılıkların, neslin devamını sağlamak için kritik bir rol oynadığı açıktır. Üreme süreci, bu biyolojik farklılıklara dayanır.

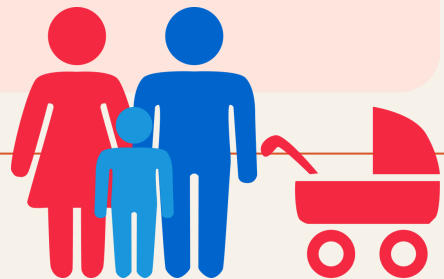
Heteroseksüel Kelimesinin Etimolojik Kökeni Nedir?

Heteroseksüel terimi Yunancada "farklı" veya "diğer" anlamına gelen "hetero" sözcüğü ve Latince'de "cinsiyet" anlamına gelen "sex" sözcüğünün bir araya gelmesiyle ortaya çıkmıştır.

Heteroseksüellik, ilk kez 19. yüzyılın ortalarında, hemcins karşı duyulan cinsel çekimi ifade eden "homoseksüellik" (eşcinsellik) terimi ile karşıtlık oluşturmak üzere Karl Maria Kertbeny tarafından ortaya atılmış ve zamanla karşı cinsiyete duyulan ilgiyi tanımlamak için yaygın olarak kullanılan bir terim haline gelmiştir.

"Heteroseksüel" kelimesi ilk olarak Merriam-Webster'ın Yeni Uluslararası Sözlüğü'nde tıbbi bir terim olarak yer almış ve "karşı cinsler arasındaki cinsel tutku" olarak tanımlanmıştır; ancak sözlüğün 1934 baskısında aynı terim, "karşı cins için duyulan cinsel tutkunun ortaya çıkış biçimi; normal cinsellik" olarak tanımlanmıştır [1].

Toplumsal olarak, heteroseksüellik terimi birçok kültürde heteroseksüel ilişkilerin norm olarak kabul edildiği dönemlerde gelişmiştir ancak bu kavrama ihtiyaç olmadığı için daha öncesinde heteroseksüellik terimi icat edilmemiştir.

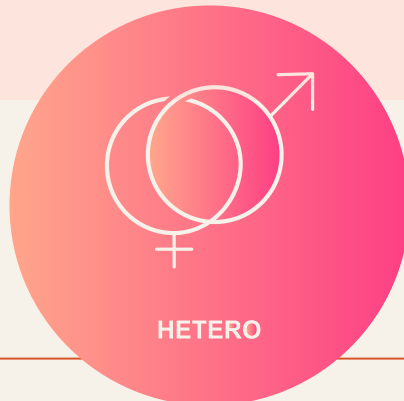
Heteroseksüel ilişkiler, birçok toplumda yasal olarak tanınan ve desteklenen ilişki türüdür. Evlilik, heteroseksüel çiftler arasındaki birleşmeyi ve aile oluşturmayı teşvik eder. Bu, çocuk yetiştirmeyi ve aile yapısını destekleyen toplumsal normları da beraberinde getirir.

Heteroseksüellikle ilgili bağlamları açıklamak ve heteroseksüelliğin toplum içindeki yeri, algılanış biçimleri ve ilişkilendirildiği farklı konuları daha iyi anlamak için heteroseksüellikle ilgili terimlerden birkaçına değinmek gerekir:

Heteronormativite

Toplumda heteroseksüelliğin varsayılan veya norm olarak kabul edilmesi durumuna ise heteronormativite denir.

Heteronormatif kültür, genellikle erkek ve kadın arasındaki geleneksel cinsiyet rollerini, ilişki biçimlerini ve aile yapılarını norm olarak kabul eder. Ayrıca, evlilik aracılığıyla aile oluşturmayı teşvik eder. Bu yönüyle, toplumda heteronormativiteyi sorgulayan ve çeşitli “cinsel yönelimler” ve “cinsiyet kimlikleri”nden oluşan ilişki türlerine açık bir yaklaşımı teşvik eden LGBTQ+ hareketi ile çatışmaktadır.

Hetero Ally (Hetero Müttefik)

LGBT topluluğuna destek veren heteroseksüellere verilen isimdir. Bu kişiler heteroseksüel olsalar da eşcinsellerin yanında yer alır ve onlara destek verirler.

Heteroseksüel Bayrađı

Siyah ve beyaz şeritlerden oluşan heteroseksüel bayrağı, LGBTQ+ topluluğunu temsil eden gökkuşaağı bayrağına tepki olarak ortaya çıkmıştır. Siyah, gri ve beyaz şeritlerden oluşan bir versiyonu da vardır.

Heteroseksüel müttefik bayrağı ise LGBTQ+ topluluğunu destekleyen heteroseksüelleri temsil etmek üzere tasarlanmış bir LGBT bayrağıdır. Heteroseksüel bayrağının siyah beyaz şeritlerinin, LGBT bayrağının renkli şeritleriyle birleşiminden meydana gelmiştir.

Canlılarda, genetik materyalin gelecek nesillere aktarılması temel bir biyolojik süreçtir. Bu bağlamda, gen aktarımını sağlayarak türün devamlılığını sağlayan doğal eğilim heteroseksüelliktir. Buna karşın, biyolojik, psikolojik ve sosyal faktörlerin karmaşık bir etkileşimi sonucu kişilerde anomali durumu olarak farklı cinsel yönelimler gelişebilir. Aşağıda bu farklı cinsel yönelimlerden bazılarına değineceğiz.

Cinsel Yönelim Nedir? Kaç Tane Cinsel Yönelim Vardır?

Cinsel yönelim, kişinin cinsel duygularının belirli bir cinsiyete çekimini ifade eder. Karşı cinsiyete cinsel ilgi duyanlara heteroseksüel, hemcinsine ilgi duyanlara homoseksüel veya eşcinsel, her iki cinsiyete ilgi duyanlara ise biseksüel denir. Lezbiyen, gey, biseksüel ve akabinde transseksüel kavramlarının kısaltmasıyla kendini gösteren LGBT hareketi, zaman içerisinde yeni cinsel yönelimler türettikçe bu kısaltmasına yeni harfler eklemiş, cinsel yönelimin sınırsız olduğu görüşü gereği bu kısaltmanın sonuna bir de artı işareti almıştır.

LGBTQ+ hareketinin savunduğu sınırsız cinsel yönelimlerden en bilinen birkaç tanesi şunlardır:

- **Lezbiyen**: Sadece kadınlarla karşı cinsel ilgi duyan kadınları ifade eder.
- **Gey**: Sadece erkeklere karşı cinsel ilgi duyan erkekleri ifade eder.
- **Biseksüel**: Hem kadınlara hem de erkeklere karşı cinsel ilgi duyan kadın veya erkekleri ifade eder.
- **Queer/Kuir**: Heteroseksüel olmayan ve doğduğu cinsiyette olmadığını ifade eden kişiler için kullanılan geniş bir çatı kavramdır.

Panseksüel: Cinsiyeti veya cinsel yönelimi fark etmeksizin herkese karşı cinsel çekim duyabilen kişilere panseksüel denir.

• **Aseksüel**: Cinsel çekim veya cinsel aktiviteye ilgi duymayan veya bu konulara daha az ilgi gösteren kişilere aseksüel denir. Bu terim, cinsiyetsiz olduklarını iddia edenler için de kullanılır.

• **Non-Binary/İkilik Dışı**: Cinsiyet ikiliğini reddeden, yani kadın veya erkek cinsiyetlerini inkar eden ve bu iki cinsiyetten biri olmadığını iddia eden kişileri ifade eder.

Cinsel Yönelim Doğuştan mıdır? Sonradan Değişir mi?

Cinsel meylin doğuştan gelen, biyolojik olarak sabit bir insan özelliği olduğunu, yani insanların bu şekilde doğduğunu öne süren iddia bilimsel kanıtlarla desteklenmemektedir. Yaklaşık 500.000 kişinin genomu incelenerek yapılan araştırmada, eşcinsel davranışın genetik temelleri incelenmiş ve araştırma sonucunda cinsel eğilimi belirleyen bir “eşcinsel geni” bulunmadığı ortaya konmuştur. Araştırmayı gerçekleştiren bilim adamları, eşcinsel davranışla ilişkili olduğu düşünülen DNA göstergelerinin bireyin cinsel yönelimini tahmin etmede yeterli olmadığını tespit etmiştir [2].

Aynı DNA'yı paylaştıkları için genetik araştırmalarda sıklıkla kullanılan tek yumurta ikizleri üzerine yapılan çalışmalar da eşcinselliğin genetik olmadığını açıkça göstermektedir. Genler eşcinsellik üzerinde belirgin bir rol oynuyor olsaydı, aynı genetik yapıya sahip olan ve doğum öncesi eşit koşullarda yetişen tek yumurta ikizlerinin biri eşcinsel olduğunda diğerrinin de %100 eşcinsel olması gerekirdi. Ancak yapılan hiçbir ikiz araştırmasında böyle bir sonuca ulaşılammıştır.

Yakın zamanlı araştırmalar ise çevresel faktörlerin genetik faktörlere oranla süreçte daha büyük bir rol oynadığını ortaya çıkarmıştır.

Çocukluk dönemi deneyimleri, aile dinamikleri, sosyal etkileşimler ve kültürel faktörlerin kişinin cinsel yönelimini etkileyebildiği görülmüştür.

Biyolojik yapı ve hormon dengesi gibi fizyolojik etkenlerin de kişide eşcinsel yönelimin oluşumunda etkili olabileceğini gösteren birçok çalışma yapılmıştır. Etkin bir terapi süreci, eşcinsel meylin azalmasına veya tamamen yok olmasına olanak sağlamaktadır. Nitekim terapi ile eşcinsel yönelimden kurtulan insanların yaşam hikayeleri göstermektedir ki eşcinsel meylin oluşumunda bir veya birden fazla olumsuz yaşam tecrübesinin getirdiği ruhsal bozukluklar yer almaktadır. Kişi psikolojik destek alarak bu rahatsızlıklarından kurtulabilmektedir.

Cinsel yönelime etki eden faktörlerden bazıları şunlardır:

- Çocukluk travmaları,
- Yanlış özdeşim kurma,
- Şiddet veya istismar gibi olumsuz çocukluk çağı deneyimleri,
- Yazılı veya görsel medyada eşcinselliği teşvik edici yayınlara maruz kalmak,
- LGBT destekçisi eğitim modeline veya eğitimcilere maruz kalmak.

